

Právní novinky

Přehled důležitých legislativních změn
v České republice a na Slovensku

Duben 2022

Články

Česká republika

- Změna pravidel pro distribuční vztahy
- Novinky v oblasti datových schránek

Slovensko

- Ponuková povinnost zaměstnavatele

Změna pravidel pro distribuční vztahy

S účinností od 1. 6. 2022 dojde k zásadní revizi nařízení EU o blokové výjimce a pravidel pro posuzování tzv. vertikálních dohod z pohledu práva na ochranu hospodářské soutěže. Nová pravidla se v plné míře promítnou i do aplikační praxe českých a slovenských soutěžních úřadů. Změna se dotkne především distribučních vztahů, které bude vhodné přenastavit tak, aby byl v mezích soutěžního práva naplněn jejich byznysový potenciál. Nová úprava, která stanoví výjimky z jinak zakázaných dohod, nemění pouze pravidla pro online obchodování. Přitom v této souvislosti je novela nejčastěji zmiňována a zavádí některé zcela nové prvky (např. úprava online zprostředkovatelů, preciznější vymezení v souvislosti s online srovnávací, vertikálně integrované online platformy). Mění se mj. přístup k doložkám o zákazu konkurence, MFN ujednáním (závazek smluvní strany nabízet druhé smluvní straně stejné anebo dokonce lepší podmínky než ostatním), duální distribuci (výrobce prodává své zboží sám a rovněž prostřednictvím distributorů), vymezení exkluzivního distributora a/nebo krátkodobému stanovování konečných cen pro zákazníky.

Michal Hrabovský | Counsel

Paulína Macháčová | Advokátka

Novinky v oblasti datových schránek

Od 6. 2. 2022 bylo nastaveno automatické povolení příjmu poštovních datových zpráv u všech datových schránek právnických osob, fyzických osob a podnikajících fyzických osob. Nicméně fyzické osoby nepodnikající budou mít i nadále možnost si dodávání těchto zpráv znemožnit.

Rovněž byl zaveden institut tzv. fikce doručení i pro soukromoprávní komunikaci prostřednictvím datové schránky a dokument je nově považován za doručení desátým dnem ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky (aniž by se kdokoliv do datové schránky přihlásil).

Michal Růžička | Senior Advokát

Ve zkratce

ČSSZ spustila "Informativní důchodovou aplikaci"

Aplikace po přihlášení přes identitu občana či datovou schránku vypočítá aktuální odhad výše starobního důchodu konkrétního uživatele a sdělí datum odchodu do důchodu.
<https://eportal.cssz.cz/web/portal/-/sluzby/informativni-duchodova-aplikace>.

Ondřej Beneš | Senior Advokát

Společenství vlastníků jednotek (SVJ) nemá právo omezovat krátkodobé pronájmy

Vrchní soud v Praze rozhodl, že SVJ není oprávněno svým rozhodnutím omezovat výkon vlastnického práva vlastníka bytu zákazem poskytování krátkodobých pronájmů (typicky Airbnb). Ve věci bylo podáno dovolání, bude tedy posouzena Nejvyšším soudem.

Jiří Brabec | Advokát

Zásah do dobré pověsti právnické osoby

Nejvyšší soud rozhodl, že pokud došlo k zásahu do dobré pověsti právnické osoby, nemá tato osoba nárok na odčinění nemajetkové újmy, včetně poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích. Rozhodnutí vyvolalo odbornou diskusi. (sp. zn. 23 Cdo 327/2021).

Stanislav Dvořák | Partner

Nepoctivý záměr v insolvenčním řízení

Jednání, jímž dlužník soustavně neplnil své splatné závazky, a to ani na základě vykonatelných soudních rozhodnutí (včetně dluhu na výživném na nezletilého syna), v průběhu insolvenčního řízení nabytí obchodní podíl ve společnosti, a řádně a včas nesplnil povinnosti uložené mu insolvenčním soudem, představuje nepoctivý záměr.

Tomáš Jelínek | Senior Advokát

Odložení nového stavebního zákona

Nový stavební zákon se dle návrhu má použít od 1. 7. 2023, ale pouze ve vztahu k tzv. „vyhrazeným stavbám“, tedy celostátně významným stavbám. U ostatních staveb se během přechodného období od 1. 7. 2023 do 30. 6. 2024 bude postupovat podle „starého“ stavebního zákona.

Katarína Jendželovská | Advokátka

Započtení – bankovní záruka (BZ)

Banka vystavující BZ může svou pohledávku vůči věřiteli z jiného titulu než ze samotné BZ započíst proti pohledávce věřitele vůči bance z titulu BZ pouze v případě, že je tak v BZ uvedeno - 29 Cdo 3267/2019.

Maroš Kandrík | Koncipient

Pozor na mezinárodní sankce

Zákon ukládá každému kontrolovat, zda předmět plnění či smluvní partner nepodléhá mezinárodním sankcím. Pokud máte podezření, musíte tuto skutečnost oznámit Finančnímu analytickému úřadu („FAÚ“). Za nesplnění oznamovací povinnosti hrozí pokuta v řádech milionů korun.

Jan Kohl | Koncipient

Nezapůjčení soudního spisu jako průtahy v řízení

Podle NS ČR je třeba dobu, kdy soudu nebyl jiným soudem zapůjčen soudní spis, považovat za průtahy v soudním řízení. Účastníkům řízení tak vzniká nárok na odškodnění újmy (sp. zn. 30 Cdo 267/2021).

Petra Konečná | Counsel

Paušální náhrada pro zaměstnavatele – srážky ze mzdy

Zavádí se paušální náhrada administrativních nákladů ve výši 50 Kč na zaměstnance měsíčně pro zaměstnavatele, kteří jsou povinni provádět srážky ze mzdy zaměstnancům z důvodu soudního rozhodnutí nebo exekučního příkazu.

Petra Kratochvílová | Counsel

Výpověď z nadbytečnosti

Před podáním výpovědi z nadbytečnosti ověřte, zda nemůžete zaměstnanci nabídnout pozici, kde využije svůj druh práce i částečně – ředitel pobočky, která není zvláště specifikovaná, může být ředitelem jiné pobočky zaměstnavatele v rámci sjednaného místa výkonu práce.

Šárka Kuchařová | Advokátka

UOOU uveřejnil kontrolní plán na rok 2022 v anonymizované podobě

Mezi priority bude letos patřit kontrola zpracování osobních údajů prostřednictvím souborů cookies (nutný souhlas uživatele od 1. 1. 2022 s výjimkou nezbytných cookies), zasílání nevyžádaných obchodních sdělení nebo také kontrola exekučních úřadů.

Radek Matouš | Partner

Objednatel má právo očekávat od zhotovitele profesionalitu

Rozhodnutí Nejvyššího soudu 33 Cdo 77/219 potvrdilo, že zhotovitel musí při provádění díla postupovat profesionálně. V konkrétním případě to znamenalo, že zhotovitel měl zkontrolovat vlastnosti podkladu před tím, než provedl pokládku podlahy.

Eliška Miklíková | Advokátka

Péči řádného hospodáře je třeba hodnotit i s ohledem na předmět podnikání korporace a nejen na její ziskovost

Člen statutárního orgánu nese odpovědnost za rozhodnutí a nikoli za výsledek, a to v době rozhodování podle zjištěných podkladů a informací a vzhledem i k povaze a účelu korporace.

Hana Mikulková | Advokátka

Novela zákona o návykových látkách

Podnikání v oblasti konopí - s účinností od 1. 1. 2022 se mění podmínky pro podnikání s konopím. Právní úprava je nyní pro pěstitele velice příznivá a povede k vytvoření konkurenčního prostředí. Mezi nejpodstatnější změny patří zvýšení hranice obsahu THC u léčivého konopí na 1 % a zrušení výběru pěstitele pouze v rámci zadávacího řízení.

Karolína Rechterovičová |
Koncipientka

Nové stanovisko ČNB k boji proti praní špinavých peněz u investičních fondů podle AML zákona

ČNB ve stanovisku upřesnila, že povinnou osobou (sektor investičních fondů) podle zákona o AML je administrátor, v některých případech jí může být ale i obhospodařovatel, investiční společnost a nesamosprávný investiční fond.

Lukáš Šikel | Koncipient

Odstoupení od kupní smlouvy a nárok na vrácení blokační zálohy podle rezervační smlouvy

Není-li v rezervační smlouvě sjednáno nic ohledně vrácení blokační zálohy při odstoupení od kupní smlouvy uzavřené na základě rezervační smlouvy, kupující nemá nárok na vrácení blokační zálohy po zprostředkovateli, pokud ten splnil vše, k čemu se v rezervační smlouvě zavázal.

Dominika Veselá | Partnerka

Odměna za práci přesčas jen po souhlasu zaměstnavatele

Zaměstnanec má nárok na odměnu za práci přesčas jen v případě, když zaměstnavatel jasně učinil souhlas i mlčky s takovou prací přesčas. Je-li na zaměstnanci, jakým způsobem si práci organizuje a kdy ji provádí, nemůže se jednat o práci přesčas.

Martina Vodičková | Koncipientka

EU

(Ne)přímý účinek práva EU

SDEU při rozhodování o předběžné otázce rozhodl, že vnitrostátní soud, který rozhoduje o sporu mezi jednotlivci, není povinen upustit od použití vnitrostátní právní úpravy odporující unijnímu právu, nemá-li toto aplikované unijní právo přímý účinek.

Barbora Bugová | Koncipientka

Ponuková povinnosť zamestnávateľa

Jednou z najčastejšie podceňovaných povinností pri ukončovaní pracovného pomeru výpoveďou je tzv. ponuková povinnosť (§ 63 ods. 2 Zákonníka práce). Ide súčasne o jeden z najčastejších dôvodov konštatovania neplatnosti výpovede zo strany súdu, a to preto, že splnenie ponukovej povinnosti predstavuje tzv. hmotnoprávnu podmienku platnosti výpovede. Problematické bývajú najmä situácie, keď má zamestnávateľ viacero voľných pozícií a nevie, či je povinný ponúknuť zamestnancovi všetky alebo stačí ponúknuť len jednu z nich. Uvedenú situáciu Zákonník práce nerieši, ale súdna prax uzavrela, že nie je potrebné, aby zamestnávateľ ponúkol zamestnancovi všetky voľné pracovné miesta, ktoré sú pre neho vhodné. Stačí, ak zamestnávateľ ponúkne zamestnancovi len jedno z viacerých vhodných voľných miest. V prípade podobnosti v náplni voľných pozícií však môže prísť k sporu o to, ktoré voľné pracovné miesto bolo najviac vhodné pre zamestnanca, najmä s ohľadom na jeho kvalifikáciu. Z uvedeného dôvodu je vhodné pri podobnosti voľných miest ponúknuť zamestnancovi všetky tieto voľné miesta, za účelom predídenia sporu o to, či je ponuková povinnosť splnená alebo nie.

Štefan Palkovič | Advokát

V skratke

Zálohovanie jednorazových obalov bude po novom transparentnejšie

Správca môže nakladať s nevyplatenými zálohami, najviac do výšky 50 %. Na zvyšok potrebuje súhlas MŽP, ktorému zároveň musí predkladať pravidelné správy o svojej činnosti.

Katarína Brath Liebscherová | Advokátka

Nový typ dohody v pracovnom práve na obzore

V medzirezortnom pripomienkovom konaní aktuálne prebieha vyhodnocovanie poslaneckého návrhu ohľadne zavedenia novej právnej úpravy dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce. Na účely sociálneho poistenia by sa pritom dotknutá fyzická osoba mala považovať za zamestnanca.

Daša Derevjaniková | Koncipientka

Ministerstvo práce spustilo informačnú stránku v súvislosti so zavedením tzv. kurzarbeitu na Slovensku

Ministerstvo práce spustilo informačnú stránku www.skratenapraca.gov.sk, na ktorej môžu zamestnávateľia a zamestnanci nájsť informácie o tom, ako funguje systém skrátenej práce, kto môže požiadať o podporu, aké sú podmienky poskytnutia podpory a jej výška.

Filip Kozoň | Koncipient

Čo sa považuje za prácu nadčas

Za prácu nadčas sa podľa Najvyššieho súdu SR považuje aj vykonávanie práce nad rámec bežnej pracovnej doby bez výslovného príkazu zamestnávateľa a to aj dlhodobo. Dôležité je, že zamestnávateľ vie, že zamestnanci pracujú dlhšie a využívajú výsledky ich práce.

Ján Macej | Advokát

Nová výška minimálnej mzdy od 1.1.2022

Výška mesačnej minimálnej mzdy pri prvom stupni náročnosti práce je 646 EUR. Základná minimálna hodinová mzda 3,713 EUR.

Petra Marková | Advokátka

Od 1.3.2022 je účinný zákon o „Kurzarbeit“

Neplatí pre živnostníkov. Štát bude čiastočne refundovať náklady na zamestnancov, pričom v roku 2022 prispeje maximálne 7,81 EUR/hodina. Aplikovať sa bude pomer 60 (štát) : 20 (zamestnávateľ) : 20 (zamestnanec).

Jana Sapáková | Counsel

Zamestnávateľia môžu žiadať o príspevky z projektu Prvá pomoc + vrátane opatrenia 3B aj za mesiace január a február 2022

O príspevky z opatrenia 3B budú môcť za január a február 2022 žiadať iba tí zamestnávateľia, ktorí zamestnávajú najviac 49 zamestnancov a zaznamenali pokles tržieb minimálne o 40%. V závislosti od poklesu tržieb je výška príspevku na jedného zamestnanca od 450 EUR do 810 EUR. Žiadosť z januára je možné podať do 31.3.2022.

Paulína Šlauková | Koncipientka

Podpora obnoviteľných zdrojov energie z Plánu obnovy

Za prácu nadčas sa podľa Najvyššieho súdu SR považuje aj vykonávanie práce nad rámec bežnej pracovnej doby bez výslovného príkazu zamestnávateľa a to aj dlhodobo. Dôležité je, že zamestnávateľ vie, že zamestnanci pracujú dlhšie a využívajú výsledky ich práce.

Annamária Tóthová | Partnerka

eversheds-sutherland.cz | eversheds-sutherland.sk

© Eversheds Sutherland 2022. Všechna práva vyhrazena.

Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o., a **Eversheds Sutherland, advokátska kancelária, s.r.o.**, je součástí Eversheds Sutherland, která celosvětově působí prostřednictvím různých samostatných právních subjektů. Úplný popis struktury a seznam kanceláří najdete na www.eversheds-sutherland.com.

Tento dokument a informace v něm uvedené mají pouze obecný informativní charakter a nejsou právní radou v konkrétní záležitosti. Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o. neodpovídá za jakékoli jednání učiněné na základě informací obsažených v tomto dokumentu.